

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Кафедра ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан

“ _____ ” _____ 20__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 10. УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Ступінь вищої освіти Магістр

Факультет (назва)	Галузь знань (шифр і назва галузі знань)	Спеціальність (шифр і назва спеціальності)	Освітня програма (назва освітньої програми)
Здоров'я людини	01 Освіта/Педагогіка	017 Фізична культура і спорт	Фізична культура і спорт: рекреація та реабілітація

Розробники: Адирхаєв С.Г., зав. кафедри ФКС, док. пед. наук, професор
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступень та вчене звання) _____ (підпис)

Шамич О.М., док. псих. наук, професор
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступень та вчене звання) _____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали, посада, науковий ступень та вчене звання) _____ (підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри:

Фізичної культури і спорту

(назва кафедри)

Протокол № 7 від 31 серпня 20 25 р.

Завідувач кафедри: _____ (підпис) Адирхаєв С.Г.
(прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією факультету:

Здоров'я людини

(назва факультету)

Протокол № 5 від 31 січня 20 25 р.

Голова методичної комісії: _____ (підпис) Тарасов В.Ю.
(прізвище та ініціали)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни є: теоретична та практична підготовка майбутніх фахівців щодо теорії управління, управлінської діяльності, які можуть бути застосовані у майбутньому професійному житті випускників фахівців фізичної культури та спорту.

Предмет вивчення навчальної дисципліни є система управління сферою фізичної культури і спорту, діяльністю установ і організацій, які здійснюють фізичне виховання різних груп населення.

Завдання дисципліни:

- формування знань у галузі управлінської діяльності;
- ознайомлення студентів з управлінням як міжгалузеву так і прикладною наукою;
- засвоєння студентською молоддю основних теорій, законів та методологічних основ управління;
- формування об'єктивних і різнобічних знань як учителя-менеджера;
- ознайомлення з системою побудови фізкультурного руху України;
- визначення діяльності основних типів організацій в компетенції яких є фізичне виховання населення;
- вивчення та засвоєння основних функцій управління (загальних та специфічних), які характерні для сфери фізичного виховання;
- вивчення деяких аспектів управління трудовими ресурсами (підготовка кадрів, підвищення кваліфікації, оцінка діяльності фізкультурних кадрів);
- знання та аналіз побудови та діяльності міжнародних організацій, які опікуються розвитком фізичного виховання в країнах світу;
- навчити застосовувати отриманні теоретичні знання для викладання фундаментальних положень щодо розвитку і функціонування управлінської науки;
- сформулювати уявлення про стан міжнародного спортивного руху на сучасному етапі, особливості діяльності міжнародних спортивних об'єднань різних типів.

У наслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуде наступних компетентностей:

- ЗК1. Здатність діяти соціально-відповідально та свідомо.
- ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
- ЗК8. Здатність працювати в міжнародному контексті.
- СК1. Здатність до критичного осмислення проблем у сфері фізичної культури і спорту, оригінального мислення та проведення досліджень.
- СК2. Здатність розробляти та реалізовувати інноваційні проекти у сфері фізичної культури і спорту.
- СК4. Здатність управляти робочими або навчальними процесами у сфері фізичної культури та спорту, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.

- СК6. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення та саморефлексії для успішної професіоналізації у сфері фізичної культури і спорту.
- СК7. Здатність планувати, організовувати та здійснювати самостійні наукові дослідження з проблем фізичної культури і спорту.
- У наслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуде наступних програмних результатів навчання::
- ПР1. Аналізувати особливості, протиріччя та перспективи розвитку сучасної сфери фізичної культури і спорту, критично осмислювати проблеми у галузі та на межі галузей знань.
- ПР2. Приймати ефективні рішення щодо вирішення проблем у сфері фізичної культури та спорту, генерувати та порівнювати альтернативи, оцінювати ризики та ресурсні потреби.
- ПР3. Вільно обговорювати результати професійної діяльності, досліджень та інноваційних проєктів у сфері фізичної культури та спорту державною та іноземною мовами усно і письмово.
- ПР4. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань фізичної культури та спорту до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.
- ПР5. Відшукувати необхідну інформацію у науковій літературі, базах даних, інших джерелах, аналізувати та оцінювати цю інформацію.
- ПР 8. Організовувати ефективну роботу колективу, спрямовану на досягнення визначених цілей з урахуванням економічних, правових та етичних аспектів.

Міждисциплінарні зв'язки з дисциплінами: Теорія та методика фізичного виховання, Історія фізичної культури, Теорія та методика спортивного тренування, Історія фізичної культури та олімпійський спорт, Вступ до спеціальності з основами наукових досліджень, Теорія і методика підготовки кваліфікованих спортсменів.

НАВЧАЛЬНА РОБОТА ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Загальний обсяг дисципліни	Кількість годин				Вид семестрового контролю
			Кредити ЄКТС	Аудиторні заняття			Самостійна робота	
				Разом	Лекції	Практичні		
Денна	I	2	120 / 4	34	16	18	86	Іспит
Заочна				4	2	2	116	

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ

Дисципліни, що забезпечують		
Семестр	Найменування дисципліни	Найменування теми
1	Базові знання ОП освітнього рівня бакалавр, Теорія і методика підготовки кваліфікованих спортсменів	

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вид заняття	Короткий зміст навчальних занять, тематика індивідуальних та групових завдань	Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання	Кількість отримуваних балів min-max
Тема 1. Теоретичні основи управління у сфері фізичної культури і спорту			
Лекція	Теоретичні основи управління у сфері фізичної культури і спорту: 1.Понятійний апарат управління у сфері фізичної культури і спорту. 2. Сутність і принципи спортивного управління. 3. Управління сферою фізичної культури і спорту як наука та навчальний предмет.	Презентації основних положень за темою в Power Point.	
Практичне заняття	Теоретичні основи управління у сфері фізичної культури і спорту: 1.Понятійний апарат управління у сфері фізичної культури і спорту. 2. Сутність і принципи спортивного управління. 3. Управління сферою фізичної культури і спорту як наука та навчальний предмет.	Презентації в Power Point. Методи усного контролю: індивідуальне / фронтальне опитування, співбесіда. Методи письмового контролю: модульне письмове тестування, поточний письмовий контроль.	
Самостійна робота	Історія виникнення міжгалузевої науки управління.	Методи усного контролю: індивідуальне / фронтальне опитування,	
Тема 2. Програмно-нормативна база розвитку фізичної культури і спорту			
Лекція	Програмно-нормативна база розвитку фізичної культури і спорту. 1.Нормативно-правова база фізичної культури і спорту України: Конституція України; Закон України «Про фізичну культуру і спорт». 2. Державні програми розвитку фізичної культури і спорту в Україні.	Презентації основних положень за темою в Power Point.	
Практичне заняття	Програмно-нормативна база розвитку фізичної культури і спорту. 1.Нормативно-правова база фізичної культури і спорту України: Конституція України; Закон України «Про фізичну культуру і спорт». 2. Державні програми розвитку фізичної культури і спорту в Україні.	Презентації в Power Point. Методи усного контролю: індивідуальне / фронтальне опитування, співбесіда. Методи письмового контролю: модульне письмове	

		тестування, поточний письмовий контроль.	
Самостійна робота	Законспектувати основні положення Конституції України; Закону України «Про фізичну культуру і спорт», Державній програми розвитку фізичної культури і спорту в Україні.	Методи усного контролю: індивідуальне / фронтальне опитування,	
Тема 3. Система управління сферою фізичної культури і спорту в Україні			
Лекція	Система управління сферою фізичної культури і спорту в Україні. 1. Державне управління фізичною культурою і спортом в Україні. 2. Громадське управління в сфері фізичної культури і спорту.	Презентації основних положень за темою в Power Point.	
Практичне заняття	Система управління сферою фізичної культури і спорту в Україні. 1. Державне управління фізичною культурою і спортом в Україні. 2. Громадське управління в сфері фізичної культури і спорту.	Презентації в Power Point. Методи усного контролю: індивідуальне / фронтальне опитування, співбесіда. Методи письмового контролю: модульне письмове тестування, поточний письмовий контроль.	
Самостійна робота	Сфера фізичної культури і спорту як соціальна система	Методи усного контролю: індивідуальне / фронтальне опитування,	
Тема 4. Функції управління в сфері фізичної культури і спорту			
Лекція	Функції управління в сфері фізичної культури і спорту. 1. Класифікація функцій управління. 2. Принципи та методи управлінської діяльності. 3. Планування в сфері фізичної культури і спорту.	Презентації основних положень за темою в Power Point.	
Практичне заняття	Функції управління в сфері фізичної культури і спорту. 1. Класифікація функцій управління. 2. Принципи та методи управлінської діяльності. 3. Планування в сфері фізичної культури і спорту.	Презентації в Power Point. Методи усного контролю: індивідуальне / фронтальне опитування, співбесіда. Методи письмового контролю: модульне письмове тестування, поточний письмовий контроль.	
Самостійна робота	Організаційна структура в управлінській діяльності	Методи усного контролю: індивідуальне / фронтальне опитування,	
Тема 5. Регламентування діяльності організацій та кадрове забезпечення сфери фізичної культури і спорту			
Лекція	Регламентування діяльності організацій та кадрове забезпечення сфери фізичної культури і спорту. 1. Регламентування діяльності організацій сфери фізичної культури і спорту.	Презентації основних положень за темою в Power Point.	

	2.Типологія фізкультурно-спортивних організацій. 3. Кадрове забезпечення та ступенева підготовка фахівців для сфери фізичної культури і спорту в Україні.		
Практичне заняття	Регламентування діяльності організацій та кадрове забезпечення сфери фізичної культури і спорту. 1.Регламентування діяльності організацій сфери фізичної культури і спорту. 2.Типологія фізкультурно-спортивних організацій. 3. Кадрове забезпечення та ступенева підготовка фахівців для сфери фізичної культури і спорту в Україні.	Презентації в Power Point. Методи усного контролю: індивідуальне / фронтальне опитування, співбесіда. Методи письмого контролю: модульне письмове тестування, поточний письмовий контроль.	
Самостійна робота	Підготовка наукових кадрів та ефективне використання кадрових ресурсів в сфері фізичної культури і спорту	Методи усного контролю: індивідуальне / фронтальне опитування,	
Тема 6. Управління персоналом організацій сфери фізичної культури і спорту			
Лекція	Управління персоналом організацій сфери фізичної культури і спорту. 1.Технологія та напрямки управління персоналом сфери фізичної культури і спорту. 2.Формальні та неформальні групи в організаціях сфери фізичної культури і спорту. 3.Вплив керівництва на підлеглих та стилі управління. 4.Управління конфліктними ситуаціями в спортивних організаціях.	Презентації основних положень за темою в Power Point.	
Практичне заняття	Управління персоналом організацій сфери фізичної культури і спорту. 1.Технологія та напрямки управління персоналом сфери фізичної культури і спорту. 2.Формальні та неформальні групи в організаціях сфери фізичної культури і спорту. 3.Вплив керівництва на підлеглих та стилі управління. 4.Управління конфліктними ситуаціями в спортивних організаціях.	Презентації в Power Point. Методи усного контролю: індивідуальне / фронтальне опитування, співбесіда. Методи письмого контролю: модульне письмове тестування, поточний письмовий контроль.	
Самостійна робота	Організація праці в менеджменті. Бізнес-план спортивної організації.	Методи усного контролю: індивідуальне / фронтальне опитування,	
Тема 7. Організація фізичної культури у різних сферах суспільства			
Лекція	Організація фізичної культури у різних сферах суспільства: 1. Організація фізкультурно-оздоровчої роботи у виробничій сфері. 2. Організація фізкультурно-масової роботи за місцем проживання та у місцях масового відпочинку людей.	Презентації основних положень за темою в Power Point.	

	3. Організація та методика масової фізичної культури у навчально-виховній сфері		
Практичне заняття	Організація фізичної культури у різних сферах суспільства: 1. Організація фізкультурно-оздоровчої роботи у виробничій сфері. 2. Організація фізкультурно-масової роботи за місцем проживання та у місцях масового відпочинку людей. 3. Організація та методика масової фізичної культури у навчально-виховній сфері	Презентації в Power Point. Методи усного контролю: індивідуальне / фронтальне опитування, співбесіда. Методи письмого контролю: модульне письмове тестування, поточний письмовий контроль.	
Самостійна робота	Організація маркетингової діяльності на підприємстві.	Методи усного контролю: індивідуальне / фронтальне опитування,	
Тема 8. Управління у міжнародному спортивному русі			
Лекція	Управління у міжнародному спортивному русі. 1. Сучасний стан міжнародного спортивного руху. 2. Класифікація міжнародних спортивних об'єднань. 3. Організаційна структура і діяльність міжнародних федерацій з видів спорту.	Презентації основних положень за темою в Power Point.	
Практичне заняття	Управління у міжнародному спортивному русі. 1. Сучасний стан міжнародного спортивного руху. 2. Класифікація міжнародних спортивних об'єднань. 3. Організаційна структура і діяльність міжнародних федерацій з видів спорту.	Презентації в Power Point. Методи усного контролю: індивідуальне / фронтальне опитування, співбесіда. Методи письмого контролю: модульне письмове тестування, поточний письмовий контроль.	
Самостійна робота	Організаційна структура і діяльність у професійному спорті	Методи усного контролю: індивідуальне / фронтальне опитування,	
Підсумковий контроль		іспит	

РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ

Номер теми	Кількість годин							
	денна				заочна			
	всього	у тому числі			всього	у тому числі		
		ЛК	ПЗ	СР		ЛК	ПЗ	СР
Тема 1. Теоретичні основи управління у сфері фізичної культури і спорту	13	2	2	9	13	0,25	0,25	12,5
Тема 2. Програмно-нормативна база розвитку фізичної культури і спорту	15	2	2	11	15	0,25	0,25	14,5
Тема 3. Система управління сферою фізичної культури і спорту в Україні	15	2	2	11	15	0,25	0,25	14,5
Тема 4. Функції управління в сфері фізичної культури і спорту	15	2	2	11	15	0,25	0,25	14,5
Тема 5. Регламентування діяльності організацій та кадрове забезпечення сфери фізичної культури і спорту	15	2	2	11	15	0,25	0,25	14,5
Тема 6. Управління персоналом організацій сфери фізичної культури і спорту	15	2	2	11	15	0,25	0,25	14,5
Тема 7. Організація фізичної культури у різних сферах суспільства	15	2	2	11	15	0,25	0,25	14,5
Тема 8. Управління у міжнародному спортивному русі	17	2	4	11	17	0,25	0,25	16,5
Всього годин	120	16	18	86	120	2	2	116
		120				120		

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

За повністю виконані завдання здобувач може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів	
	Для денної форми навчання	Для заочної форми навчання
Участь в обговоренні	10	10
Тестування	20	10
Самостійна робота	30	40
Іспит	40	40
Додаткові бали студент може отримати під час проходження курсів на інших платформах з викладенням сертифікату	1 курс = 10 бал.	1 курс = 10 бал.
Разом	100	

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Вимоги
90 – 100	A	Студент дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш ніж на 90% запитань, рішення задач та вправи є правильними, демонструє знання підручників, посібників, інструкцій, проводить узагальнення і висновки, акуратно оформляє завдання, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу;
82 – 89	B	Студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій і розрахунків, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу;
74 – 81	C	Студент володіє знаннями матеріалу, але допускає помилки у формуванні термінів, категорій і розрахунків, за допомогою викладача орієнтується і знаходить правильні відповіді, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу;
64 – 73	D	Студент дає правильну відповідь не менше ніж на 60% питань, або на всі запитання дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, які виправляє за допомогою викладача. При цьому враховується наявність конспекту за темою завдань та самостійність;
60 – 63	E	Студент дає правильну відповідь не менше ніж на 50% питань, або на всі запитання дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, які виправляє за допомогою викладача. При цьому враховується наявність конспекту за темою завдань та самостійність;
35 – 59	F_x	Незадовільно з можливістю повторного складання – студент дає правильну відповідь не менше ніж на 35% питань, або на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки. Має неповний конспект лекцій.
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Рекомендована література

Основна література

1. Грибан Г. П. Управління у сфері фізичної культури і спорту. Житомир: Вид-во «Рута». 2022. 124 с.
2. Момот О. О., Шаповал Е. С., Зайцева Ю. В., Новік С. М. Словник термінів та понять зі спортивних дисциплін. Полтава. 2019. 148 с.
3. Основи менеджменту та маркетингу сфери фізичної культури і спорту / укладачі: С. А. Король, Н. О. Долгова. – Суми : Сумський державний університет, 2024. – 122 с.

4. Основи управління сферою фізичної культури і спорту / О. М. Жданова, Л. Я. Чеховська. – Львів : ЛДУФК, 2017. – 244 с.
5. Оніщук Л. М., Остапов А. В. Вступ до спеціальності. Фізична культура і спорт. Конспект лекцій. Полтава. 2020. 146 с.
6. Рибалко Л.М., Оніщук Л.М. Підготовка майбутніх фахівців фізичної культури і спорту до самостійної організації навчально-тренувального процесу. Моделювання компетентнісної професійної освіти в контексті євроінтеграції: монографія [Електронне видання] / кол. авт; за заг. ред. проф. Н.П. Волкової. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2021. С. 276 - 289.
7. Ціпов'яз А.Т., Бондаренко В.В. Організація і управління фізичною культурою і спортом: навч. посіб. Кременчук:КПК, 2019. 128 с.
8. Черненко С. О., Олійник О. М., Сорокін Ю. С. Вступ до спеціальності «Фізичне виховання і спорт». 2019. 128 с.
9. Шевчук О. Р. Механізми державного регулювання фізичної культури й спорту в Україні. Дисертація на здоб. канд. наук з держ. управління. Харків. 2019. 202 с.

Додаткова

1. Осадчий Н. В. Історія розвитку термінології спорту. Режим доступу: <https://nikosad34.blogspot.com/2019/03/2.html>
2. Черненко С. О., Олійник О. М., Долинний Ю. О., Пастушкова Н. А. Фізичне виховання і спорт: основи наукових досліджень. 2020. 115 с.
3. Шиян Б. М., Єдинак Г. А., Петришин Ю. В. Наукові дослідження у фізичному вихованні та спорті [Електронний ресурс]. 3-е видан., стереотип. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2021. 280 с

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Закон України «Про вищу освіту» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Закон України «Про фізичну культуру і спорт». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12#Text>
3. Про затвердження Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників, Випуск 85 «Спортивна діяльність». Наказ Міністерства молоді та спорту України від 28.10.2016 № 4080. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v4080728-16#Text>
4. Постанова КМУ Про затвердження Положення про дитячу юнацьку-спорту школу. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993-2008-%D0%BF#Text>;
5. Наказ ММС України № 4080 від 28.10.2016 р. Про затвердження Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників, Випуск 85 "Спортивна діяльність" URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v4080728-16#Text>
6. Національний олімпійський комітет URL: <https://noc-ukr.org/>